

Дал

Баруун ба зүүн талын ажилчин...
Урьдчилсан гэрээний үндсэн дээр...

Ленинградская метрополитенге барилга үргэнээр ажуулагдаж байгаа 11 километрийн трасса баригдаж эхилэв. Мүнөө 12 шахтануурын хөдөлгөөнийг дүргэж эхэллээ. Дээрх зураг: «Кировский завод» гэж станцины эрхэм прохочдичианууд (баргаа баруун тээхээ) Е. А. Михайлов ба Г. В. Нозинцева. А. Михайловай фото (ТАСС-эй фотохроншо).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Украины советсуудаар

Днепропетровск областын «Батрак» гэж гахай үсхээрнэх сохон энгийн үрдэ тарянажада анхаралаа бага хандуудга байсан юм. Мүнөө гэдэг 7 хоногийн турша соо эргэн ороогоо таряан таригдаа. Оройн ба промшлой культурануудай тарилга, мун пар хахалгаа сэг бөлзөрөө үрцшалан дүүргэгдээ. Эбэртэ бодо малай тоо толгой ба төдөний ашаг үгдэлгэн бүри ургаа. Республика дотороо түрүүшлүй төдө гүрэндэ НУ тушааха түсбөө дүүргбээ.

Москвагай предп-иятнууд колхозууда тухална

Жел стилинын ажауилдбарини шинжүүд колхозууда машинануудай частнууд, инструментиүүд гэх мэт эхэ туулаамаа үзүүлсө. Москва-распростренискэ районд 28 пред-иятнууд августын 1 хүртэр харгайба 250 машинануудын бүтээн барилга асба. Мүнөө тэрчээ бүтээл ажиллэхэй. Бүтээлэн машинануудын шанартай байханаа туршаагаар харуулба.

Зүрхэ шэнээр нуулгаха туршалганууд

Эрдэмтэд хадаа халуун ба шунатай амтгадай дотоодо органик шэнээр нуулгаха хэрэгтэ тон өзэ хандуулаа. Эш проблемэ туулаа эксперементүүд тухай мэдээлэл-физиологуудад москвокэ об-ластын Горьковский медицинскэ институт профессор Синицын ба залуу эрдэмтэ хоер хаяхан хэбэ.

Советскэ металлургнуудай профсоюзай делегаци англи мордобо

Британиин булад шудхалгын ба ажил ажауилдбарини хүдэлмэрини профсоюзай уралаар советскэ металлургнуудай делегаци майн 30-да Англиа магнитогорскэ металлургическа комбинат, И. П. Турканов (Москвагай «Серп и Молот» завод), В. А. Иванченко (Сталинградскэ «Красный октябрь» завод), И. С. Климасенко (Сталиной нэрэмжэтэ кузнецкэ металлургическа завод), М. Л. Мельцев (Хара металлургиин хүдэлмэриний профсоюзай ЦК).

СССР соо футболоор түрүүлхын түлээ

Паадалгын энэ лидер майн 29-дэ ВВС-эй командатай уулзаба. Паадалгын 18-дхи минута дээрэ «Динамо» довтологч Кариев шанга ба сэхэ удьхалдгээр ВВС-эй ворота руу мяч оруула. Мун 35-дхи минута дээрэ өөрынгөө хамгаалагша Ворониние туджа мяч багал ВВС-эй ворота соо орошоно. Тингэжэ 2 : 0 гэсэн тоотойгоор «Динамо» илаба.

«Транкторай» шүүгдэлгэ

30-да Москвагай «Сталинец» гэж дээрэ орон соо футболоор түрүүлхын түлээ паадагдала Москвагай «Транкторай» ба москвокэ «Динамо» команданууд уулзаба.

Шухала асуудалые хойшонь татана

Түнхэнэй аймагта сабшалан найжаруулха хэрэгтэ анхарал табигданаг үй

ВКП(б)-гэй ПК-гэй февральска пленум болбол колхозно малай тоо толгой одоошоруулаха, тэрэнэй ашаг шэмые улам бүри дээшлүүлэхэ асуудалые нутагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажалай орг-ануудай нэгэн шухала зорилго болгон табиһан байна. Партийн Центральна Комитетэй пленумэй энэ арилтэе дүүргэхын гулада түбхын түрүүн сабшалангай ургасые эрид дээшлүүлжэ, адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй бололо.

Малшадай жэшээтэ ажал

Ахын аймагай «Улаан Шулуута» колхозой малшад 1946—1947 онуудай адуу малай үбэлжэлгые найнаар үнэргөөд, шэнэ түлүүдээ тобир тэрганаар тэнжээжэ байна.

Хоёр ондоогоор ажаллана

Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 1947 оной нүүртэ бүхы адуу малаа 4556 толгой хүртэр одоошоруулха ба ашаг шэмьнен дээшлүүлэхэ гэдэн социалистическа уялануудые абалан байгаа.

Хоёр ондоогоор ажаллана

Төршлэлэн ВКП(б)-гэй член нүхэр Л. Дулмаев гэгшэ колхознойго ОТО-гэй нэгэ гүүртэ дээрэ амжалтатайгаар ажаллажа, 90 хурьга, эшгэ хүлээн, абаад, хорлогтойгөө өөдөн болгожо байна.

Төршлэлэн ВКП(б)-гэй член нүхэр

Гэбшье, эндхи зарим малшад өөднөгөө даалгабаринуудта харюусалгагүйгөөр хандажа, колхоздоо гарса хохиол ушаруула. Жэшээлдээ, ОТО-гэй нэгэ гүүртэе даагша Ц. Д. Хандуев 1947 ондоо 105 хурьга хүдээжэ абалан аад, муугаар харуулаһан ба зоотехническэ заабариние сахалгүй дээрээшэ 30-аад толгой хурьгадыг үхүүлэн, мун адуушан Д. Булаев 10-аад адуу хоролтодо оруулан байха юм.

Дээрэ дурсагдаша барилтанууд юу харуулаб гэхэдэ, нэгэ колхозой малшадай нинтын ажалда хоер ондоогоор, хандагшын гэршэлээ.

О. Жигмитов.

Колхозууд ба МТС-үүдтэ шэфскэ тухаламжа

Дайнай нүүдэй нелэ хүдөө ажамые хүтөөжэ дэбжүүлэхэ тухай ВКП(б)-гэй ПК-гэй февральска пленумэй шийхэбөрүнөө бөөлүүлэхэ талаар Горлодот городой партийна организация эхтэн хүдэлмэри абуулжа байна.

Экзамен ямарар барижа байна?

Эрдэм бэлгээ баяжуулжа, Эхэ ороноо баясуулха гэжэ советскэ хурагша бүхэн, советскэ студент бүхэн эрмэлзэхэ ёһотой

Оролдлын ашаар

Кабанскын хүнэ бургуулини (директорын нүхэр Абашев) 10-дхи классай хамта 9 бурагдад болбосоролой аттестатта экзамен барилгаар найн показателнуудые харуулжа байна.

Багша Е. Н. Абросимовагай үнэн шударгуу ажал

Хөөрхон дабхартань гараад, зүдлжээ ошоһон корридорой баруун гар тээ байһан нүүдлын үдэншэ: «Зоологич кабинет» гэдэн гаршаг ушнаһаар, хурьга ябахадээ дэдхэн заншалаараа малгайга абаад үүхэ татажа ороходоо, харин юрын класс оруу оройноо мартаад, бишнхэн зоологическа музей соо оробо гүб гэхээр болоно.

Удашыгуй энэ кабинет соо № 3

Удашыгуй энэ кабинет соо № 3 нүүруулини 7-дхи «Б» классай хурьгал-басагад зоологич экзамен үгээжэ эхилб.

Хөдөн арбаад херхо хурса нүдэнүүд

Хөдөн арбаад херхо хурса нүдэнүүд багшаа адалан, харюусажэ байһан нүдэхдөө абаггүйгөөр шагнан буула.

Экзамен ямарар барижа байна?

Эрдэм бэлгээ баяжуулжа, Эхэ ороноо баясуулха гэжэ советскэ хурагша бүхэн, советскэ студент бүхэн эрмэлзэхэ ёһотой

Оролдлын ашаар

Кабанскын хүнэ бургуулини (директорын нүхэр Абашев) 10-дхи классай хамта 9 бурагдад болбосоролой аттестатта экзамен барилгаар найн показателнуудые харуулжа байна.

Багша Е. Н. Абросимовагай үнэн шударгуу ажал

Хөөрхон дабхартань гараад, зүдлжээ ошоһон корридорой баруун гар тээ байһан нүүдлын үдэншэ: «Зоологич кабинет» гэдэн гаршаг ушнаһаар, хурьга ябахадээ дэдхэн заншалаараа малгайга абаад үүхэ татажа ороходоо, харин юрын класс оруу оройноо мартаад, бишнхэн зоологическа музей соо оробо гүб гэхээр болоно.

Удашыгуй энэ кабинет соо № 3

Удашыгуй энэ кабинет соо № 3 нүүруулини 7-дхи «Б» классай хурьгал-басагад зоологич экзамен үгээжэ эхилб.

Хөдөн арбаад херхо хурса нүдэнүүд

Хөдөн арбаад херхо хурса нүдэнүүд багшаа адалан, харюусажэ байһан нүдэхдөө абаггүйгөөр шагнан буула.

Экзамен ямарар барижа байна?

Эрдэм бэлгээ баяжуулжа, Эхэ ороноо баясуулха гэжэ советскэ хурагша бүхэн, советскэ студент бүхэн эрмэлзэхэ ёһотой

Оролдлын ашаар

Кабанскын хүнэ бургуулини (директорын нүхэр Абашев) 10-дхи классай хамта 9 бурагдад болбосоролой аттестатта экзамен барилгаар найн показателнуудые харуулжа байна.

Багша Е. Н. Абросимовагай үнэн шударгуу ажал

Хөөрхон дабхартань гараад, зүдлжээ ошоһон корридорой баруун гар тээ байһан нүүдлын үдэншэ: «Зоологич кабинет» гэдэн гаршаг ушнаһаар, хурьга ябахадээ дэдхэн заншалаараа малгайга абаад үүхэ татажа ороходоо, харин юрын класс оруу оройноо мартаад, бишнхэн зоологическа музей соо оробо гүб гэхээр болоно.

Ушөө дахин орфоэпи тухай

«Бурят-монгол хэлний орфоэпи тухай» гэдэн статъятай (1947 оной май 16 аай «Б.М. Унэнэй» автор нүхэр Цибуевей болбол арсаалах гэдэн зүйлөө хоор талданаан мэдэхгүй байһанаа харуулба. Нэгдэхээр, тэрэ хадаа «Бурят-монгол хэлний орфоэпи тухай» гэдэн илхин зохиолы уншаагүй байна, тэрэгүдэ тэрэ хадаа минхи огто хэргүй элдүүгээр намайе гэмнэжэ шадахагүй байһаншье сөхөмтэй. Бертагаев болбол орфоэпи ба орфоэпи хоерой хоорондо эрд эхэ хилэ табина гэжэ тэрэ баталан хэлэһэн байгаа. Харин би хадаа өөрчлөө зохол соо нигэжэ хэлэһэн байһаб: орфоэпи ба орфоэпи хоерой хоорондын харилсаа байгуула гурбан ягзын арганууд байдаг юм гэбэл, немска, английска ба оройой хэлэн дээрэ үзэлгээ. Немскань хадаа бөшгөр ба уншалга хоерой аби аби байһа зэрэгээр үндэлэлгэ, гайбарилан хэлбэл энэ аргын өһөөр хайһан гэжэ бэшгэдэг, тиймээр, уншаха хэрэгтэй болодог. Хөвэйшье мэдэхээр бөшгөтэй ямаршье система хадаа бөхото амид хэлэһэй хамаг бүхи абяанууды дүрэнээр харуулжа шадахагүй юм. Тиймээс дурсагдагша зам хадаа ымагтал ухаанаа боложо гаргаһан хэмэл зүйл мүн. Англи-скаль хадаа бөшгөтэй гэрөөний уншлага ба эрд холодуулан хизаарлаха ябада дээрһэн үндэлэлгэ. Энэ зам болбол бабал таарамжалгүй. Оройгой болбо дээрэ дурсагдагша хоер арганууды эрд бургуушаадаг ба фонемэ ба абяан хоерой хоорондын харилсаан дээрһэн үндэлэлгэ юм. Би хадаа бурят-монгол хэлэндэ өгөө прогрессивнэ шааргатай оройой орфоэпи орфоэпийн хүгжэлтын арганууды дуралданаан байһаб. Тиймээд, орфоэпи хама нэгэ багша, харин хуралшаме «хэлэйн» гэжэ хэлээ «хэлэйн» гэжэ бэшгэ ябадалы ойлгуула орфоэпийн түгөө багша, нима хоер багша хэрэгтэй юм гэжэ Цибуевей өгтөлөөшье дашье зохиогчгүй гэжэ би бөдөнб. Ушарын, эрд хэлэн дээрэ абабал орфоэпийн өһөөр «агтово» гэжэ хэлээ өһөтэй аад, харин «агтово» гэжэ бэшгэдэг, «өтсөө» гэжэ хэлээ аад, «өтсөөд» гэжэ бэшгэбди, «афпа» гэжэ хэлээ аад, «өвца» гэжэ бэшгэбди гэхэ мэтэ. Энэ талээр бөшгөлгө ба уншалга хоерой хоорондын шатаан бурят хэлэһэйхидэ өрхөд бүр хэлэ байһа ха юм. Тиймээшье, анэн дээрһэн боложо, бургуулинууда оро хэлэһэй багшанарай тоо нэмэгдэхгүр бөшгөр ба уншалга хоерой хоорондо өөрчлүй ганга бии болодоггүй байха юм.

Бурят-монгол хэлэнэй орфоэпи тухай нүхэр Цибуевей статъяда харюу

Тиймээд, бурят-монгол хэлэнэйшье талар баһа нима байдалтай байха бээ. Хоёрдохоор, Цибуевей болбол өөрчлөө нотоготэй цэлэ мэдэхэбэ бээ, харин арадайнтаа бодото хэлэе хүсэд мэдэхгүй байһанаа харуулаһан байна. Тэрэ хадаа намайе хамаг үгэнүүды ба тэдэнэй формонууды санажа гаргаба, «гуйранша» гэһын хажуугаар «гууранша», «халайн», «суулайн» гэхэ мэтээр уншахы дуралдана гэжэ намайе гэмнэһэн байна. Харин, тэрэ зуура бүхи баруун аймагуудай бурядууд болбол гуйранша гэжэ хэлэжэгүй, харин гууранша гэжэ хэлэжэ ба баһа хэлэйн уншайн гэхэ мэтэ үгын формонууды хэрэглэдэг байна. Тэрэ байтагай «Оньхойой бурядууды «суулайн» хүнүүд» гэжэ хэлээг нэрлэби юм. Тиймээд бурят-монгол зотэй хадаанаан үсөөни бэлэ хүнүүдэй дунда ушаргад нима үгүүдэригүдэ хэмэл үгэнүүд гэхэе гэжэ яагаад нэрлэжэ болодог? Ингэжэ үлэ мэдэх байһан ушар дээрһэн Цибуевей болбол «нургуули» гэжэ хэлээг үгын орондо хуушан монголоор бөшгөдөг «сургагуули» гэдэн үгые шатаһан татажа өсөрлөд минхи дуралданаанууда жэшэе болохы туршанаан байна. Тэд, «сургагуули» гэдэн үгэ болбол мүнөө байгаа бөхото ямаршье монголнуудай хайбар хэлэнүүд дотор үлэрлэгүй, харин уг гэрбалай фэрмо болохо тула үнгөрөн хоерон үгэ мүн байна. Зүгээр, цалайн, гууранша гэхэ мэтэ үгэнүүд болбол бөхото арадай хэлэн дээрһэн абаһан байха юм. Тиймээд эвэрэ дурсагдагша үгэ ба эдэ үгэнүүдэй хоорондо ямаршье жэшэе гаргажа бөхотөгүй байна.

Тиймээд би болбол өөрчлөө зохиоо соо А. М. Горькийн захэе заабарине дагажа нэгэн газарта «Уххэ», «шашаха» гэхэ мэтэ хонгөө бэшэ үгэнүүды бөөгнөрүүлэхэ хэрэггүй, харин эдэ үгэнүүдэй муу абяан плавдахын түлөө хонгөө абяатай үгэнүүдэй хоорондо оруулан хэрэглэхэ хэрэгтэй гэжэ хэлэһэн байна. Мүн эдэ бөхөлүүды баримталжа, нима үгэнүүдэй дунд абяанууды дайдуулын түлөө «хатаха», «үгын» гэхэ мэтэ үгэнүүдэй доторхи «х», «ы» гэдэн абяанууды орфоэпийн өһөөр шабарилан, зарим нутагтай хэлэһүүдэ ушаргад шэргээр «хата», «Угэй» гэжэ уншаха хэрэгтэй гэжэ тоолоһон байгаа.

Уоллессой мэдүүлгэ

НЬЮ-ИОРК, июнийн 1. (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентствын корреспонденгийн Боддеро (Колорада штатта) мэдээлэһэн өһөөр урданий вице-президент Уоллес гэтэ өндхи «социализма ябуулсануудай Советэй» үмэнэ Угэ хэлэхэдэ Трүмэнэй правительствэ болбол өөрчлөөкэ орунуудай дотоодын хэрэгүүдэ хамааралсаана гэжэ мэдүүлэбэ. Холбоото Штадууд Европын арганууда ээрхэжэ шадахагүй юм гэжэ Уоллес уришалан харуулба. «Францууды нэгэ үг, али хоер жэлээр худалдан абажа болохобди» гэжэ Уоллес хэлэбэ. Францууд болбол урьдалажа угрэхэ тухай найдабаран Холбоото Штадуудна абанаандаа коммунистууды правительствэна гаргаба. Тэд ахилтын һунгалтанууд дээрэ энэ байдал үндэлөөрө хубилан ондоо болохо магад. Американска шэнэ урьдалажы хүсэгүйбди гэжэ антаийска парламентын членүүд нанда хэлээ һан, юб гэхэдэ Холбоото Штадуудай малдэ орохо дуралдгүйн хэһэн байна. Дайнэй Угэ Франци, Норвегиэ болон Латвие эрхэб хадуу туршалганууды дабажа гараһан эсэргүүцэлэй европелыкэ хүдэлмэриэ Хабаалгашы тиймэ хилээр хайгалдахгүй байха гэжэ галзууржа байгаа «американска империалистууда» Уоллес уришалан харуулба.

Баруун хахад бумбэрсэгэй орунуудай сэрэгэй ОША-гэй байгуулха гэһэн нэдэлгэнүүд тушаа Канада бэшэнэ

ОТТАВА, май 30. (ТАСС). Баруун хахад бумбэрсэгэй орунуудай сэрэгэй бэсгэе байгуулха гэһэн Трүмэнэй нэдэлгэ Канада мүнөө бөхөлүгдэжэ үзүүрэд байһан баримта болохо, юб гэхэдэ Канада болбол өһөрөһын нэдэлгэе эсэргээр американска орбита оруулагдана ба американска түхэл малгаар өөрчлөө бүү эбсэгэе хубилгаха хэрэгтэ бөхото дээрһэн бөөмүнэ гэжэ канадска хэлбэлэй ба хуулта түгөөлөгчтэй дийлэнхи хубин тоолодог байна.

Иранда хүдэлмэришэдтэ хашалта үзүүлэ

ТЕГЕРАН, июнийн 1. (ТАСС). «Мардох» газетын мэдээлээр хадаа правительствэна «профсоюзда» орохолок Тегеранска сахарта огадуудай хүдэлмэришэдэй арсан дээрһэн, тэдэнэй хүдэлмэриин үзэр 14 час хүртэр эхэ болодоһон, хүдэлмэришэ өһөтэй саһаа гадуур хүдэлмэришэдэй түлөө салын хүлэе түлэхэ ябадал болуулагдаһан байна.

Никарагуада боложо байгаа событинууд

НЬЮ-ИОРК, май 29. (ТАСС). Никарагуада генерал Сомос гэтээр эмхидгэлэһэн гүрэнэй урбалта Холбоото Штадуудай дипломатие өсө бөхөлгөһөтэй байдала оруулаһан тухайд американска хэлбэлэй мэдээлэлүүд дээрһэн хэригана.

Лондондо фашистуудай анал-ябуулга

ЛОНДОН, май 29. (ТАСС). Хэки районий (зүүн Лондон) муниципаль совет эмхидгэлэ профессорудай советэй делегатит уулзаа эйбөөлөө үгэбэ. Энэ делегати болбол тус район соо фашистуудай хэжэ байгаа ажал-ябуулга тухай советэ мэдээлэжэ байна. Энэ делегати тоглогломо советэй член коммунист Бластон гэгшэ фашистка этэгээдүү болон гүрэнше саһаа тухай хуулийн 18 «б» параграфын өһөөр хингалта абанаан нурнууд Хэки райондо митингууды үнэргэнэ гэжэ мэдүүлэбэ.

Хэлэйн гүрэнүүдтэ туйламжэ болгон 350 миллион доллар чөлөөхө тухай хуулида Трүмэн гарга туйба

ВАШИНГТОН, июнийн 1. (ТАСС). ЮНРРА-гай ажал-ябуулгы болуулагдаһанай 1947-ээр харин гүрэнүүдэ туйламжэ болгон Холбоото Штадуудай 350 миллион доллар мүнгөн зөөри номолго тухай хуулида Трүмэн гарга табиха гэжэ хэлбэлэй асуудлагуудаар Сагаан ордоной секретарь Росс мэдүүлэбэ.

Республиканска радиодамжуулгын программа

Июнийн 5. 7.00—Радиогимнастика. 7.20—Нүдэлэй мэдээлэлүүд. 7.45—СССР-эй аргануудай үгжэм. 8.00—Колхозинууда зориулаһан «Тарилтын хойнөө харууламга» гэдэн Лейнэй нэрэмжэтэ хүдэе ажахын ванкунуудай Академин вице-президент В. П. Мосоловой хөөрлөөн. 8.15—Бурят-монгол хэлэн дээрэ «Муму» гэдэн П. Тургеневэй расказ 8.35—Запаһна композиторуудай хүжэм.

Бурят-монголой хүдөө-ажахын техникум хурагдахы абыха тухай сонсхоно

1-дэхи курсын нимэ таһагуудта абана гэгэл: аграрно-механикада, механизацида, зоотехническа ба ветеринарна нариада

Advertisement for a technical school in Buryat-Mongolia. It lists various courses like agriculture, mechanics, and veterinary medicine. It also includes contact information for the school and mentions a 'PROGRESS' and 'ERDEM' brand.

Манай республика дотор

Доцент Суетиный методые хэрэглэхэнэ
Бурят-Монголой Зооветинститудай профессор-бургагшанарай состав институтай хамта гүрэн гүдэй шубар таргалга хэмэе олоор түрүүжэ доцент Суетиный методие үргөөр хэрэглэха ябадалы архажа байна. Институдай хэдэртэй аргые хэрэглэхын тула Сэлэнгын аймаг гархаш.

Байгал дээрэ омуль барижа эхилэ

Байкало-Куларын аймагай Оймурска сельсоветэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой ааһага барилгын бригада (бригадиринь нүхэр Д. Д. Березовский) гурбан үдэрэй турша соо гүшүүрээр 1.225 омуль бариба. Барилган заһаанда Дубиниска заһаанай заводто тусаагаа. Омулын барилга үргэлжэлөөр.

Эсэгэ хүбүүн хоёр

Бабанский МТС-эй 3 тракторна бригада (бригадиринь нүхэр А. Шенин) Бывковууд гэжэ эсэгэ хүбүүн хоер трактористаар хүдэлмэрилэбэ. Хабарай тарилгын үедэ бүтээсөтэйгээр ба байн шааргатагаар хүдэлмэриһэн тулаһан эсэгэ хүбүү хоерые «Социалистическэ газартарилангай отличник» гэдэн значогуудаар шагнаба.

Мүнөөдөр клубууд ба паркнуудта

Түмэрзайхайдай клубта — «Ой тайгын хүбүүн» гэдэн уранхайхай кинофильм харуулагдаха. Шэлэй заводой клубта — «Валерий Чкалов» гэдэн уранхайхай кинофильм харуулагдаха байна. Түмэрзайхайдай ба паровозо-бүтээгч заводой культура ба амаралтын парки, городской садта — эхэхан зугаа наадаг. Тапчевальна талмайнууд дээрэ духовой оркестр наадаха, таниа болохо.